

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorum Concionatorumque Instructio

Borromeo, Carlo

Coloniae, 1587

VD16 B 6753

De Praeparatione quam concionator vniuersè generatimque adhibebit ad concionandi munus salutariter exequendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51263)

cognoscat, vt auditorum scilicet animos commoueat: cùm præsertim peccent homines, non tam quia verum ignorent, quàm quod malè affecti sint.

Dabit igitur operam, vt, quemadmodum per singula corporis membra sanguis diffunditur, ita in omnibus cõcionis suæ partibus, quædam insint, quæ ad commouendum valeant.

Quare locos omnes optimè percipit sanctarum affectionum, quæ mox supra commemoratæ sunt.

Postea verò quàm ijs doctrinarum ornamentis, Deo bene iuuante, instructus, ad prædicationis functionem accesserit: hæc, quæ sequuntur, omnino curabit, atque exequetur.

DE PRÆPARATIONE

quam concionator vniuersè generatimque adhibebit ad concionandi munus salutariter exequendum.

QVò studiosiùs, atque adeò religiosiùs concionator muneris præstantissimi, quod sanctè & suscipere & gerere debet, partes exequatur, illius in primis dignitatem, auctoritatemque attentè cogitabit.

Qua

Qua in cogitatione hæc quatuor facile perspiciet.

Primum, scilicet ad Dei omnipotentis gloriam, ad animarumque salutem referri omnem concionandi vim, ac rationem.

Deinde se, qui prædicationis munus aggre- ditur, ministrum esse, per quem ver- bum Dei, ab ipso diuini spiritus fonte du- citur ad fidelium animas diuinitus irri- gandas.

Pòst, res etiam sanctas diuineque tradi- tas, à se tractari oportere.

Tum præterea id prædicationis munus quod capesset, non modò sanctissimis, ac diuinis viris prophetis, Apostolisq; à Deo commissum, sed ab ipso etiam Dei filio, Christo Domino præstitum esse. Verùm quo magis, atque magis sese excitet; videbit diligenter, quanta & quàm summa diffi- cultas ei proponitur, qui in tanta, tamque perpetua, & mūdi, & Satanę oppugnatione fidelium animas ad viam Domini reuoca- re contendit. Atque ijs quidem sempiter- nis aduersarijs cū ad resistendum se im- parem esse senserit; non modò illis virtutū armis, vt ostendimus, se communit, sed assidua prece, & ieiunio frequēti, Dei auxi- lium implorabit, ad impetus hostiū ad eò importunorum repellendos.

Cum autem bene appositeque dicere,

F

lit

Dignitatē
officij sui
conciona-
tor confi-
detur.

Officij con-
cionatoris
difficultas.

fit omnium iudicio, vel maximè difficile; huius fanè rei difficultatem aliquando, ac potius frequenter meditabitur, vt ardentiori studio confugiat ad Deum; qui diuini sui spiritus afflatu, omnia dicendi adiumenta subministrare potest.

Neque porrò viribus suis fidet: sed imbecillitatem suam rectè agnoscens, sese coram Deo abijciet: cuius cælesti benignitate ipse, quamuis abiectus, & prædicationis munere indignus, adiuuetur.

**Magnum
concionatores præ-
miū manet**

Vtque ad omnia sancta studia, quibus iuuare possit, vehementius accendatur, seculum sæpe reputabit, quàm magnum præmium consequatur, qui ab errore viæ suæ peccantem abduxerit. Qui enim conuertit fecerit peccatorem, inquit sanctus Iacobus, ab errore viæ suæ; saluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum.

Hæc sæpe, pieque meditatus is, qui cælestis doctrinæ concionator futurus est, cum viderit, quanta res sit, quàm diuina tota concionandi ratio; tantæ rei quasi horrore quodam perfusus, ad eam suscipiendam, se diuina in primis ope præparabit, atque muniet.

**Quid con-
cionatori à
Deo peten-
dum.**

Hæc igitur supplex continenter petet. Vt diuino adiumento, propriæ laudis, aut gloriæ non modò studio, sed ne opi-
nionē

nione quidem efferatur; nullamque illius rationem planè habeat.

Vt se vehementius in dies inflammet, cum ad præclaram illam diuinę glorię cupiditatem, tum ad singularem erga proximos charitatem concipiendam. Ad quas res duas potissimum ipse omnes nervos intendet pietatis suę.

Vt denique ope diuina, & rei, cuius tractandę munus suscepit, sanctitati, & personę, quam concionatoris sustinet, dignitati, atque officio respondere possit.

Sibi verò, quam maximam potest, vim in eo adhibebit, vt tota mēte, totoque animo defixus in cęlesti Christi Domini regno propagando, in procurandaque animarum salute, suorum, & commodorum, & utilitatum obliuiscatur omnino.

His igitur virtutibus, nempe sacris doctrinis, vitę innocentia, morum sanctitate, & cęlestium rerum contemplationibus is, qui concionator futurus est, excultus idoneum se præbebit, vt ad prædicandum missus populo valde profit tribus his, quę Sanctus Bernardus commemorat; verbo, exemplo, & oratione.

Fugiet autem, tamquam pestem, omnē ambitionem, omnemque illius suspensionē
Conciorum ambitionē valde fugiet.

Neloca insigniora, vbi prædicationis suę semen spargat, ambiat, affectetue, me-

mor Christi Domini, quem à patre è cælo demissum ad erudiendum genus humanum, pagos, & vicos, & castella obiisse legimus.

Nunquam in opinionem inducet, maiori atque nobiliori suggesto se dignum esse. Fuit hæc quondam incredibilis ambitio ethnicorum oratorum. Christianus autem concionator ab istius ambitionis suspitione alienus esse debet, qui ad prædicandum Christum crucifixum, non ad sui ingenij ostentationem vocatus est.

De præcipua vitæ ratione, quam scilicet speciatim concionator adhibebit, vbi concionandi munus susceperit.

QUOD sanè verò iam initio positum est, quodque S. Augustinus scitè prænestate cõscribit, in illud toto animo, totisque viri-
 De vitæ ho
 cionatoris
 bus, adiutrice diuina gratia, concionator, cum concionandi munus susceperit, incubat, vt verbis perpetuò æqualem, paremque vitam agat. Est porrò euangelica doctrina, verbiq; Dei prædicatio, ignis ille semper in altari exardescens: cui perpetua sollicitudine is subministrare debet ligna, nempe optima præclaraque vitæ suæ sanctissimæ exempla, officia, atque opera virtutum quibus